

Warszawa, dn. 6 lipca 2005 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-504986-VI/O5/MC

00-090 Warszawa Tel. centr. 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 827 64 53

Pan
dr Mirosław Gronicki
Minister Finansów

Do Rzecznika Praw Obywatelskich napływają skargi w sprawie opodatkowania VAT'em otrzymanych przez przedsiębiorstwa energetyczne przed dniem 1.05.2004 r. należności od podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci energetycznej na podstawie zawartych umów, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 10.04.1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504 ze zm.).

Pod rządami ustawy z dnia 8.01.1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz.U. z 1993 r. Nr 11, poz. 50 ze zm.) opłata za przyłączenie do sieci elektroenergetycznej nie była czynnością opodatkowaną VAT.

W dniu wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2004 r. Nr 54, poz. 535 ze zm.), w której dokonano zmiany ustawowych definicji w zakresie dostaw towarów oraz świadczenia usług, do katalogu czynności opodatkowanych VAT włączono odpłatne świadczenie usług przyłączenia do sieci elektroenergetycznej. Zgodnie z art. 8 ust. 1 w związku z art. 2 pkt 6 oraz art. 5 nowej ustawy o VAT wykonanie przez przedsiębiorstwo energetyczne, ciepłownicze czy gazownicze, za wynagrodzeniem (opłatą) przyłącza do sieci elektroenergetycznej stanowi świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej - opodatkowane VAT jako odpłatne świadczenie usług.

W związku z tym przedsiębiorstwa energetyczne, gdy usługa przyłączenia do sieci została wykonana pod rządami nowej ustawy, a opłaty z tego tytułu zostały uiszczone przed dniem 1.05.2004 r., przesłały do podmiotów ubiegających się o przyłączenie zmienione aneksy umowy dot. doliczenia do wcześniej pobranych należności VAT.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 6 ust. 8 nieobowiązującej ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym obowiązek podatkowy powstawał również z chwilą przyjęcia zapłaty, nie zaś wyłącznie z chwilą wykonania usługi, wydania towaru lub wystawienia faktury VAT.

Ponadto Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 13.06.2000 r. (sygn. akt I SA/Ka 2160/98) zajął stanowisko, iż w sytuacji gdy podatnik przed wydaniem towaru lub wykonaniem usługi pobrał co najmniej połowę ceny (zaliczka, przedpłata, zadatek, rata), to obowiązek powstaje z chwilą przyjęcia zapłaty. W myśl nieobowiązujących już przepisów było bez znaczenia, czy kwota ta została pobrana jednorazowo, czy w ratach. Pobranie każdej kolejnej zaliczki po przekroczeniu połowy ceny powodowało powstanie obowiązku podatkowego osobno także dla każdej z tych rat.

Urząd Skarbowy w Wieliczce w piśmie z dnia 29.12.2004 r. (znak: PP 44/174/04) skierowanym do Starosty Powiatowego nie zajął jednoznacznego stanowiska, czy zrealizowanie czynności przyłączenia do sieci elektroenergetycznej po dniu 30.04.2004 r., lecz po dokonaniu uprzedniej przedpłaty jest opodatkowane według zasad obowiązujących w starej ustawie o VAT. Natomiast przedsiębiorstwa energetyczne w uzasadnieniu doliczenia do pobranych zaliczek 22% stawki VAT powołują się na stanowiska organów skarbowych.

W związku z tym zwracam się z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie, gdyż w ocenie Rzecznika w sytuacji, kiedy opłata za przyłączenie do sieci została uiszczona przed zmianą przepisów, nie powinna być powiększona o VAT.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich